

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Ösztálovozás

791.45

Szerző:

Hely:

Cím:

Idő:

Filmre veszik az Egyetemi Könyvtár ritkaságait

Személy:

Forrás:

Helyszám:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs.

Irodalmi, művészeti kincsek pénzértékéről beszélni mindig kissé profán dolog, de mégsem érdektelen tudni, hogy a becserék-meghatározás szerint 200.000 forint az értéke Dánte *Divina Commediája* »illumnált«
kéziratának, amely az Egyetemi Könyvtár egyik féltve őrzött kincse. A XIV. század közepén készült; Mohács előtt a budai királyi könyvtárá volt, onnan került Konstantinápolyba és 1878-ban vissza Magyarországra, mint az akkori szultán ajándéka.

Az Egyetemi Könyvtár 880 ezer könyve és 40 ezer kézírata között sok más kincs is található. Például az a négyszázéves, *pálmalevelekre írt kódex*, amelyet százötven éve őriz a könyvtár. *Ind nyelven írták*, egy buddhista papnak, *Kohindrának* az életéről.

Egyébként 50 ezer forintot érnek a könyvnyomtatás előtti sokszorosítás emlékei: *négy tészta- és serétnyomat*. A tésztanymatoknak tészta volt a matricájuk, a serétnymatokat apró, befestett golyócskákról nyomták.

Dús, aranytól ékes illusztrációk díszítik azt a görög nyelvű evangéliumot, amely *Janus Pannoniusé* volt. Érdekes az a latin kódex, amely a pannonhalmi apátság könyvtárából való s amelynek csodálatosan

szép illusztrációit magyar meszter készítette. Nagyon érdekes nyelvemlékünk a »*Könyvecske az Szent Apostoloknak Méltóságokról*«
című 1520-ból való másolat. Ebben találták az *első magyar hexametert*. Így hangzik: »Mely nagy volt Róma: az ő romlása jelenti.«

Rendkívül érdekes az abeszszin kódex is, amelyet fekete és piros betűkkel írtak: *egy apokrif evangélium*. A *ritkaságtárban* őrzi a könyvtár a kódexeket, köztük Mátyás király könyvtárának tíz kódexét, az okleveles emlékeket, kéziratokat, őnyomtatványokat, a magyar szépirodalom első kiadásainak példányait. Ugyanitt található Marx Károly kilenc, Szemere Bertalanhoz írt eredeti levele; itt vannak a magyar történeti kutatás gazdag forrásművei, a Pray-, Kaprinay- és Hevenessy-gyűjtemények, amelyek, egyebek közt, *elveszett középkori és újkori oklevelek és okmányok másolatait tartalmazzák*. Ezeket a többi értékkel együtt most *filmre veszik, hogy az eredeti példányokat kímélhessék*.

Az Egyetemi Könyvtárat 1635-ben alapították Nagyszombaton, az egyetemmel együtt 1777-ben költözött a budai várba, majd 1784-ben áthelyezték a Ferenciek terén lévő régi épületbe. Ekkor lett

nyilvános könyvtár. Az 1782—89 között feloszlott magyarországi kolostorok könyvtárgának jelentős része ide került. 1848-ban a forradalmi kormány elhatározta, hogy új és méltó épületet emeltesse az egyetemi könyvtárnak. A mai épület *Skalnitzky Antal és Koch János* alkotása.

A könyvállomány számszerű fejlődését jellemzi, hogy a kötetek száma 1900 óta megháromszorozódott. 1945 előtt az évi átlagos szaporulat körülbelül 9 ezer kötet volt, 1950 óta a könyvtár évi 15—20 ezer kötettel *gyarapszik*.

est nyomda, Gerlőczy-u. 2. — 14806/51